

GAZETA POLSKA

Prenumerata w miejscu kwartal-
nie złp. 12 — miesiecznie złp. 4.
Ner pojedynczy gr. 10.

N^{RO}
155.

Prenumerata na prowincji z opłata
pocztową złp. 20 kwartalnie.

---

w Warszawie dnia 12 Czerwca 1829 roku w Piątek.

WIADOMOSCI HANDLOWE.

— Na jarmark wełny, który się w Wrocławiu dnia 2 czerwca rozpoczął przywieziono do dnia 30 maja wieczorem, częścią wodą, częścią lądem, 31,458 cetnarów wełny. Ilość ta jest nierównie mniejsza, niż zwykle dawniej na trzy dni przed jarmarkiem przywieziono. Wprawdzie niepogoda opóźniła mycie i strzyż wełny i dla tego można się spodziewać jeszcze większego dowozu, wszelako sądzą, że w tym roku znacznie mniej dowiozą wełny, niż roku zeszłego, bo w ogólności strzyż tego roku mniej wydała i tak w Szląsku, jak w innych prowincjach z powodu mokrych paszy wiele owiec wypadło. Mniejsza ilość wełny, przywraca niejako równowagę z szkodliwym wpływem na jarmark tegoroczny niepomyślnych za granicą dla wełny okoliczności, tak, iż między towarem i odbytem dawniejszy utrzyma się może stosunek. Dnia 29 i 30 maja sprzedano już znaczne partje i to po cenach większych, niż w roku zeszłym.

WIADOMOSCI KRAJOWE i ZAGRANICZNE KRÓLESTWO POLSKIE — Warszawa.

— *Urząd municypalny miasta stołecznego Warszawy.* Possessja miejska w Pradze Nr. 208 Litt. a. b. c. przy ulicy Zabkowskiej sytuowana, z zabudowań mieszkalnych, stajen, wozowien, spichrza, szopy na skład siana i słomy, i jatek rzeźniczych składająca się, należyście wyrestaurowana, wypuszczona będzie w trzyletnią dzierżawę od d. I. Lipca r. b. do tegoż dnia w roku 1832 do odbycia w tym celu licytacji publicznej, przeznaczając stanowiący termin na dzień 23 b. m. na godzinę 9. z rana, w biurze Wgo Burmistrza przedmieścia Pragi, wzywa chęć podjęcia się rzeczonyj dzierżawy mających, aby zaopatrzeni w wadium w gotowiznie w summie złp. 1,000 w miejscu i terminie oznaczonych znajdować się chcieli; warunki do licytacji w biurze urzędu municypalnego miasta Warszawy, tudzież burmistrza przedmieścia Pragi w każdym czasie przejrzane być mogą. — W Warszawie dnia 9. czerwca 1829 r. — Radca stanu prezydent *Wojda.* — Sekr. Jlny G. *Jahółkowski.*

— Rada Administracyjna Królestwa d. 26 z. m. udzieliła JP. Janowi Zarębie, jeometrze przysięgłemu, list przyznania wynalazku na lat 10 na całe Królestwo Polskie, na wyrabianie narzędzia mierniczego Planimetr zwanego, podług opisu i rysunków niezapieczętowanych, kommissji rzą. spraw wewnetrz. i policji złożonych. Właściciel li-

stu w przeciągu miesięcy 6ciu od otrzymania onegoż, powinien narzędzie to wyrabiać do powszechnego nabycia, co gdyby nie nastąpiło i urządzenie zaświadczone nie zostało, list przyznania upada. List ten bez przeszkody wyrabiania wszelkich innego rodzaju planimetrów jest udzielony.

— X^{te} Hessen Homburg Feldmarszałek poru. austriacki, do Wiednia; a Jenerał Por. wojsk pruskich Rauch, do Berlina, w tych dniach wyjechali z Warszawy.

— Od dawna oczekiwany z Rzymu roboty Tordwalsena model na pomnik xięcia Józ. Poniatowskiego, już znajduje się w Warszawie i w krótkce okazywany będzie publiczności.

— Szósty Tom Pamiętnika Technologicznego Piasta wyszedł z druku i w dniu 15 b. m. oddany będzie szanownym prenumeratom w miejscu gdzie prenumeratę opłacili; oraz złożone będą opieczętowane exemplarze w głównej expedycji Gazet przy pocztamcie w Warszawie dla osób które na to dzieło na prowincji prenumerowali.

Z dniem 15 b. m. kończy się prenumerata drugiego kwartału Piasta; odtąd zatem tak w Warszawie jako i na prowincji tom każdy z sześciu pierwszych tomów złotych 3 kosztować będzie.

Prenumerata na 3 tomy 3go kwartału to jest VII. VIII. IX. przyjmuje się równie jak dotąd w Warszawie w drukarni Piasta przy ulicy Mazowieckiej Nr. 1349 oraz w kiegarniach u JPPP. Glüksberga i Zawadzkiego et Węckiego, w Lublinie u JP. Streybla, w Krakowie zaś u JP. Ambrożego Grabowskiego. Cena prenumeraty na 3 tomy jest złp. 5; z pocztą zaś na wszystkich expedycjach pocztowych w Królestwie Polskiem taż cena na 3 tomy złp. 7 wynosić będzie.

— Pośpieszamy z udzieleniem czytelnikom wiadomości, że ważne dzieło historyczne: *Historja Polska dla dzieci* już jest pod prasą. Autorem jego jest były profess. historyji, terażniejszy poseł na sejm, znany uczonemu światu Joachim Lelewel. Będzie obejmowało około 20 arkuszy z 12 mappami, rytymi na miedzi własną autora ręką.

W dalszém ciągnieniu 5tej klasy 35tej loterji w dniu onegdajszym znaczniejsze wygrane padły jak następuje: Nr. 17,677 wygrał 200,000; los wzięty u Jakubowskiego w Warszawie. Nr. 23,413, zł. 15,000. Po zł. 10,000, Nr. 4,055, N. 27,350. Po zł. 5,000, N. 7,925, Nr. 7,949, N. 10,443, N. 16,229, Nr. 23,803. Po zł. 2,500, Nr. 1874, Nr. 10,145, Nr. 11,101, Nr. 14,554, Nr. 15,909, Nr. 19,579, Nr. 21,230, Nr. 27,179. Po zł. 2,000, Nr. 705, Nr. 2,243, Nr. 5,407, Nr. 6,754,

Nr. 11,552, Nr. 19,600, Nr. 20,360, Nr. 20,418, Nr. 26,108, Nr. 29,938. Po zł. 1,000, Nr. 777, 1,309, 2,419, 3,166, 3,299, 3,414, 3,616, 3,725, 4,001, 4,091, 4,341, 4,725, 4,879, 6,797, 6,914, 9,503, 9,673, 10,913, 11,255, 11,895, 12,696, 12,702, 14,022, 14,271, 15,146, 15,697, 16,419, 16,638, 17,171, 17,250, 17,829, 18,321, 18,496, 18,525, 19,474, 20,887, 22,022, 23,045, 23,957, 24,847, 24,883, 26,237, 26,646, 27,084, 27,383, 27,738, 29,144, 29,964, 29,977, 30,877.

Dziś zrana ciepła stopni 10. — Wczoraj w poł. ciepł. 14.

ROSSJA. — N. Pan raczył przysłać petersburskiemu wojennemu generałowi gubernatorowi własnoręcznie podpisany, w Warszawie dnia 13 maja 1829 r. datowany najwyższy reskrypt tej osnowy:

Stosownie do woli nieodżałowanego Brata Naszego, błogostawionej i wiekopomnej pamięci Cesarza Alexandra; koronowaliśmy się na Króla Polskiego dnia 12 maja 1829 w Naszém stołeczném mieście królestwa polskiego, Warszawie, włożywszy na głowę Swoję, rodzinną Naszą imperatorską wszechrossyjską koronę. Zdajemy na was uwiadomić mieszkańców stołecznego miasta Petersburga o tym uroczystym akcie, przez który na wszystkie czasy określony i utwierdzony został był królestwa polskiego, na zawsze nierozdzielny z Imperjum rossyjskiém. Zostajemy dla was na zawsze przychylni. (Następuje podpis.)

— Gazeta petersburska umieściła następującą charakterystykę wojownika rossyjskiego: Kozacy nasi na linii kaukazkiej słusznie sławieni są z odwagi w boju z tamtejszymi góralami. Od kilku pokoleń na pochyłości gór tych osiedli, prowadzą nieustanną wojnę z narodami, które znają tylko rabunek i wyuzdaną swawolę i tak się spoufalili z ciągłym wojowaniem, jak z jakimś codziennym zatrudnieniem. Na dowód osobistej ich przewagi, przytaczamy niedawno wydarzony wypadek na linii kaukazkiej. W marcu posłano kilku kozaków z pułku kubańskiego na lewy brzeg Kubanu i kazano im zrobić czółno z pnia. Jeden z nich, uzbrojony strzelbą i siekierą wyszedł na polowanie, ale zaledwie się o wiorstę od swoich oddalił, spotkał konnego Czerkiesia, który natychmiast do niego wystrzelił. Kozak strzelił także do swego przeciwnika i obadwa kilkakrotnie do siebie strzelali, ale kule nie trafiły. W tém Czerkies zeskakuje z konia i w okamgnieniu rozpoczyna się osobista walka. Zaraz z początku w twarz raniony kozak, broni się jak może siekierą, zastawia się nią dosyć szczęśliwie i zadaje przeciwnikowi kilka ran. Stratą ucha do żywego rozjątrzony, wywraca Czerkiesia, który padając zadaje mu jeszcze w brzuch ranę kindziałem. Obadwa zmordowani, długo jeszcze z równą zaciętością pasowali się, aż nakoniec kozak Czerkiesia na kawałki posiekał. Po zwycięzście drogo okupioném powłokł się zwycięzca ze zdobytą bronią i koniem poległego nieprzyjaciela do swoich towarzyszków, i wkrótce wyleczył się z ran odniesionych.

Z Wilna dnia 17 (29) maja.

— Ogłoszono tu list admirała Greigh do wojennego gubernatora litewskiego, wzywający go do zbierania składki na pomnik, który ma być wystawiony wśród zwalisk miasta Chersonezu tauryckiego w celu uczczenia pamiętki Włodzimierza W. Ten bowiem naprzód w wspomnioném mieście powziął światło wiary chrześcijańskiej, które potem rozkrzewił po całej Rossji. Oto są bliższe szczegóły o tym pomniku, wyjęte ze wzmiankowanego listu. Admirał Greigh obowiązany z powołania przebywać często w

Sewastopolu, widział z żalem niktące coraz bardziej zwaliska Chersonezu tauryckiego, niedaleko Sewastopolu położone; powziął przeto myśl wystawienia tamże pomnika, zaświadczonego wdzięczność Rossji za dobrodziejstwo prawdziwej religji, która z tego miejsca dla niej zabłysła. W tym celu rozkazał strzedz od zniszczenia reszty zwalisk, wszedł w korespondencją z prezesem akademii sztuk pięknych i w r. 1825 w czasie bytności ś. p. Cesarza Alexandra w Sewastopolu, podał temuż stosowną notę. Wiekopomny monarcha przyjąwszy łaskawie projekt, rozkazał przesłać notę za pośrednictwem ministerjum oświecenia do akademii sztuk pięknych, dla ułożenia planu pomnika. Z przedstawionych w tym celu dziś panującemu N. Cesarzowi Jmci rozmaitych planów, N. Pan rozkazał raczył, ażeby nateraz wzniesiony był obelisk, według rysunku członka akademji Beretti, tudzież zezwolił na otworzenie skłładki na ten pomnik w całym państwie, z zastrzeżeniem, iż jeżeli po wystawieniu obelisku zostanie znaczny fundusz z zebranego kapitału, wtemczas postanowi, co ma być zrobione jeszcze przy pomniku. Admirał Greigh mówi dalej w swym liście, iż oprócz pomnika, miał także na celu wystawić na rozwalinach nie wielką lecz piękną cerkiew a przy niej dom dla 30 ubogich dla dozoru nad rozwalinami i świątynią, w której corocznie w dzień Ś. Włodzimierza przełożony klasztoru w Bałakławie mógłby odprawiać uroczyste modły.

— Z Tyflis dnia 11 kwietnia. — Od generała-majora Pankratjewa, otrzymano następną wiadomość, o usiłowaniach, na lewém naszym skrzydle:

Silna partja Kurtyńców, d. 2 b. m. napadła na wioskę Chamurskie: Chaprozyk, Bezir-Chana i Hrykale; z tego powodu pułkownik Szamszew, rozłożony z oddziałem w wsi Kumłudzi, aby odebrać grabieże poczynione u mieszczkańców, wyprawił tam niezwłocznie, pod wodzą poruczonego mu pułku Esaula Karasiewa, 60 kozaków, i jedną rotę pułku pieszego Kozłowskiego.

Esaul Karasiew dognał Kurtyńców o 40 wiorst od wsi Kumłudzi po drodze do Patnosu; tylna ich straż, składająca się z pieszych i konnych, którzy zastaniali przodową partję, śpiesznie zbiegła z zabranemi rzeczami, dała za zbliżeniem się kozaków, silnie ognia z ręcznej broni; lecz Esaul Karasiew rzuciwszy się do ataku, stanowczém uderzeniem złamał ich zupełnie, położył na miejscu przeszło 40 ludzi i wziął w niewolę 25, powiększając część ranionych; ze starszyzną ich Achmet-Aga, krewnym Husseina-Agi; inni zaś ocalili się ucieczką.

Z naszej strony raniono kulami karabinowemi i pałaszami: urjadnika jednego, kozaków czterech; koni kozackich zabito 3, raniono cztery. Kozacy w tej rozprawie zyskali w zdobyczy konie i broń rozmaitą. (J. R.)

ANGLJA. — Z Londynu, d. 1 czerwca. — Xiążę Richmond uczynił na posiedzeniu izby wyższej d. 20 maja wniosek względem podwyższenia opłaty od wełny zagranicznej, i w tym względzie powołał się na liczne petycje, a następnie zbijał twierdzenie xięcia Wellingtona, jakoby wełna angielska pogorszyła się i dlatego przynależny zagranicznej stał się potrzebnym. Jeśli wełna angielska w cenie i nieco w gatunku spadła, skutek to zbytęznego dowozu wełny zagranicznej; na dowód tego, służy wełna zwana Hoggett, w której cudzoziemcy z Anglikami nie ubiegają się i która zatem utrzymuje się przy dawniej cenie. Nakoniec z tabeli wykazał xiążę Richmond, że w 4 latach od 1821 do 1824, w ciągu któ-

rych cło 6 pence od funta wełny wynosiło, wyprawdano za granicę angielsk. wyrobów wełnianych 30,225,305 łokci; w 4 latach następnych 1825 do 1828 w których cło od funta wełny tylko 1 pence wynosiło, wyprawdano towarów wełnianych tylko 26,023,343 łokci. Nadmienić jeszcze należy, że w drugim okresie wartość towarów wełnianych znacznie była mniejsza, niż w pierwszym. Natomiast w pierwszym okresie wprowadzono wełny zagranicznej 77,640,744 funtów, w drugim 119,117,710 fun. Wyprawdano wełny w pierwszym okresie 154,740, w drugim 2,203,345 fun. Przędzy wełnianej wyprawdano w pierwszym okresie 86,594 $\frac{1}{2}$ fun. w ostatnim 900,343 fun. Od 5 stycz. 1828 do 5 stycz. 1829 wprowadzono wełny 30,246,898 funtów. Hr. Harewood sądził, że podniesienie cła zniżyłoby cenę wełny angielskiej i mogłoby pociągnąć za sobą zakaz wprowadzania do innych krajów angielskich wyrobów wełnianych. Lord Ellenborough oświadczył, iż ministrowie nie widzą potrzeby zaprowadzenia jakiej bądź zmiany w teraźniejszej opłacie od wełny zagranicznej. W końcu odrzuciła izba wnioszek xięcia Richmond.

— Dziennik dworski umieścił kilka szczegółów z życia xięcia Orleanu i między innymi tak o nim mówi: Przepszane sale tego xięcia w Palais Royal i w Neuilly otwarte są dla znakomitych osób wszelkich stronnictw bez żadnego rozróżnienia. Zawsze mając w pamięci uprzejme niedogdyś w Anglii przyjęcie, przyjmuje szczególnie wszystkich znakomitych Anglików, którzy do Paryża przybywają z odznaczającą się gościnnością, która i sercu i smakowi jego wiele przynosi zaszczytu. Przybył tu, aby przedstawić królowi J. najstarszego syna swego xięcia Chartres, a król J. poznaje tym sposobem trzecie pokolenie xięząt orleańskich.

— Po paradzie w Hyde Park, na której xiąże Wellington spadł z konia, odprowadzało go aż do mieszkania śród nieustannych życzliwych okrzyków mnóstwo ludu. Xiąże przyjmował te oznaki przychylności z wielką uprzejmością, jakkolwiek one za daleko się posuwały, bo lud ze wszystkich stron cisnął się do rąk xięcia, aby je uściskać, tak, iż xiąże zaledwie mógł trzymać konia na wodzy. Zanim xiąże do pałacu wjechał, ukłonił się ludowi, którego uniesienie znowu głośno się wyraziło. Xiąże dobrze wyglądał i zdawał się być niezmiernie uradowany, z tego, jak Times powiada, prawdziwie angielskiego uczucia.

— Kapitan Napier czyni pomyślnie doświadczenia z nadaniem okrętowi ruchu za pomocą kół szufflowatych.

— W Surinam osadzie niderlandzkiej założono bank z kapitałem 3 milionów zł. hol. które wszakże zostaną w Niderlandach.

— Admirał Malcolm miał otrzymać nowe instrukcje.

— Anglja miała uczynić wice-królowi egipskiemu propozycję, mogącą mieć wielki wpływ na sprawę wschodnią.

AUSTRIA. — Z *Gracu*, (w *Stryji*) dnia 24 maja. — Po ośmiiodniowym prawie nieustannym deszczu nastąpiło onegdaj przed południem dosyć mocne trzęsienie ziemi, po którym ulewa trwała jeszcze pół godziny. Wnet potem nastąpiła pogoda. Trzęsienie ziemi szło w kierunku północno-wschodnim ku stronie południowo-wschodniej; w niektórych miejscach zdawało się, że zaczynało się z dołu do góry, w innych, jakoby z góry na dół. Nie słychać, iżby gdzie szkody jakie było zrządzilo.

FRANCJA. — Z *Paryża* d. 2 czerwca. — Monitor wezwany przez niektóre dzienniki, aby zaprzeczył, lub

przyznał to, co król J. w obec kilku deputowanych o pobieraniu przez niektórych członków izby pensji, powiedział, oświadcza, że przyzwoitość nakazywała mu dotychczas milczenie i donosi, że ci sami deputowani, którzy deputację do króla składali, podpisali zeznanie, przeciwne wcale owej wieści ale to samo uczucie, które ich skłoniło do uczynienia tego zeznania, wstrzymuje ich od nadania mu jawności. Nie poprzestaje na tem Kurjer, ale rozumie że objaśnienie takie jest za późne i niedokładne; w każdym razie oświadczenie deputacji powinno być ogłoszone, bo i świadectwo członków którzy ją składali, podane było do wiadomości publicznej. Jest to jedyny sposób położenia końca smutnym pogłoskom. Konstytucjonista donosi, że oświadczenie deputacji, zbija tylko tożsamość wyrazów, jakich dzienniki w tej rzeczy użyły i mówi o innem oświadczeniu, które wielu deputowanych ma zamiar ogłosić z zapewnieniem, że żadnej pensji od rządu nie pobierają. Dziennik handlowy wspomina o liście, w której deputowani, każdy pod słowem honoru oświadczyć mają, że w charakterze swoim żadnej pensji ani pobierali, ani pobierają; dziennik ten sądzi, że jeśli wszyscy deputowani na liście tej podpiszą się, będzie to najlepszym odparciem rzuconej na całą izbę potwarzy. Gazeta Francji rozumie, że znowa królewskie ściągają się tylko do tych deputowanych, którym jako urzędnikom 1000 fr. miesięcznie na utrzymanie się w Paryżu podczas sejmku nie wystarczają.

-- Między Francją i wyspą Hajti podpisany został traktat handlowy d. 11 kwietnia.

-- Dnia 30 maja zdawał P. Berbis w izbie deputowanych sprawę w imieniu komisji o budżecie przychodów na rok 1830. W tymże dniu zaczęły się narady nad budżetem wydatków r. 1830. Zanim się zaczęły rozmieszyły wszystkich obecnych następująca okoliczność: Prezes izby odczytał list deputowanego Achard de Bonvouloir, proszący o uwolnienie bywania na posiedzeniach z powodu licznych zatrudnień innego rodzaju. Gdy przestał czytać, podnosi się otyły deputowany prawej strony, sam P. Bonvouloir i z wielkiem zadziwieniem rzecze: "Jakimże to sposobem stać się mogło, kiedy ja o tym liście nic nie wiem, „Jakto! zapyta prezes, więc P. Bonvouloir nie pisał tego listu? „Ani o nim myślałem „odpowie Bonvouloir. Pokazało się, że ktoś chciał sobie z tego deputowanego żart zrobić i podsunął list w jego imieniu. Minister spraw wewnętrznych oświadczył ze swego miejsca, że będzie dochodził sprawę tego nieprzyzwoitego postępk.

— Dnia 29 maja zakończył życie generał porucznik i par hr. Curial, a d. 30 maja marszałek i par xiąże Hohenlohe.

TURCJA. -- Z *Alexandrii*, dnia 11 kwietnia. -- Konsul francuzki Drovetti zajął się gorliwie wykupieniem niewolników greckich, które mu rząd francuzki polecił. Sto z nich miało popłynąć do Egiptu. Wice-król bawi teraz w Kairze i powróci dopiero po świętach Bejrannu. Wtenczas także wyruszy wojsko do Armenji. Cena zboża spadła, już to z powodu spodziewanych obfitych zbiorów, już, że i w Smirnie zboże staniało. Marynarka wice-króla składa się z 2 okrętów linjowych, które teraz naprawiają, z 5 fregat, 6 korwet i 10 brygów. Ibrahim pasza otrzymał polecenie ściągania długów należących się skarbowi i używa względem dłużników największej surowości. -- O Abdallahu, paszy w S. Juan d'Acce opowia-

dają szczególne rzeczy. Miał on zwrócić wszystkim Turkom, chrześcijanom i żydom pieniądze, które przez wiele lat z nich zdierał. Synowi Izraelity Muhlem Kaima, który był jego sekretarzem, zwrócił 25,000 mahmudiów (moneta po 40 piastrow) zabranych jego ojcu, którego kazał być zamordować. Wszystkie domy i posiadłości skonfiskowane zwrócił dawnym właścicielom, a kupcy lewanty otrzymują od niego niespodzianie sukcesje po swych przodkach. Skrucha ta jest może skutkiem gniewu vice-króla, przeciwi któremu Abdallah dawniej w Stambule intrygował. Temi środkami chce stary pasza zjednać sobie miłość ludu i zapewnić sobie jego pomoc, w razie, gdyby vice-król chciał się na nim zemścić. — Organizacja siedmiu pułków regularnej jazdy uskuteczniła się ciągle w Kairze; jeden z tych pułków wyruszy z wyprawą do Armenji. — W ostatnich dniach marca zaprowadzono po raz pierwszy oświecenie gazem w Egipcie, a mianowicie, w pałacu vice-króla o milę od Kairu. — Goniec Smirneński z dnia 26 kwietnia umieścił wyjątki z listu rosyjskiego kontradmirała Ricord, pisanego do niderlandzkiego jeneralnego konsula Pana Lenep, a zawierającego niektóre szczegóły o trzęsieniu ziemi, które dnia 13 kwietnia na brzegach Macedonji, w Adrianopolu, Stambule i innych miejscach czuć się dało: Dnia 13 kwietnia o godzinie 4 po południu, siedział admirał Ricord przy stole z tureckim rządzcą wyspy Thasso, którą tylko wązki kanał od Macedonji oddziela, gdy nagle usłyszano trzęsienie ziemi. Butelki na stole powywracały się, kieliszki potłukły się. Wstrząśnienie było ukośne i bardzo mocne; trwało przeszło minutę. Ponawiało się aż do drugiego dnia, ale było już słabsze. Najpierwsze uderzenie zdawało się na pokładzie admirałskiego okrętu rosyjskiego tak silne, iż rozumiano, że okręt się rozbija i że działa z miejsca są poruszone. Admirał mówi dalej w swoim liście: „Mogę W Pana zapewnić, że jako niegdyś gubernator Kameczatki, gdzie z powodu wulkanów trzęsienia ziemi są częste, bardzo silnych wstrząśnień ziemi byłem świadkiem, ale żadne nie było tak mocne, jak terazniejsze. Na szczęście, oprócz że się wieża z czasów Wenecjan pochodząca, i kilka magazynów zawaliło, nie doznała wyspa Thasso w dniu tym żadnego innego nieszczęścia. Dowiaduję się, że we wsi Pravi o trzy mile od portu Kawala na stronie macedońskiej naprzeciw wyspy Tasso będącego, 70 domów zawaliło się i że ziemia pochłonęła wieś Xanthy ze wszystkimi niemal mieszkańcami. W Kawala rozwaliło się także kilka domów. Wiatr południowo-wschodni w kierunku północno-zachodnim poprzedzał trzęsienie ziemi.” Goniec Smirneński dodaje, że w Adrianopolu wiele minaretów meczetowych i domów zawaliło się.

WIADOMOSCI NAUKOWE.

O Long-champ paryżkiem.

(Dalszy ciąg.)

Chciałem dłużej czekać, rzuciłem już nawet miedziaka w bermycę z którą jakiś urużowany rycerz chodził, myśląc że to będzie i za tę sztukę i za następną; aż tu słyszę aryjkę z Damy Białej z tej sceny gdzie Jerzy przyszedłszy pierwszy raz do sali zamkowej, przeciera sobie oczy, i przypomina że jak we śnie coś podobnego widział a usłyszawszy jakąś dawną nutę zdaje się że znajomą sobie w dzieciństwie, wpada w zachwycenie i z natężoną uwagą usiłuje połączyć głosem snujące się mu w myśli rozproszone tony. Także i ja przypominałem Pana Zylińskiego w roli Jerzego, a teatr z dragonami całkiem mi z głowy wyleciał; idę tedy ku tej stronie nucąc; i już zacząłem wpadać w melancholję, zwłaszcza że głosy śpiewającego choru z daleka, z daleka tylko mnie dochodziły; co w smutnych pieśniach bardzo jest niebezpie-

czne dla osób mających słabe nerwy. Ale na nieszczęście tak dużo ludzi zaczęło się koło mnie zbierać że musiałem stanąć.

W tym kiedy tak stoję, czuję że mnie kilka osób z tyłu dobrze łokciami szturcha; odwracam się, wszyscy się tyłem rozsuwają -- koło! koło! krzyczą: co robić? musiałem na miejscu pozostać niemogąc pójść dalej, a zostawszy wsunąłem się w pierwszy rząd; bo już jeżeli koniecznie trzeba widzieć pomyślałem sobie, lepiej dobrze widzieć jak źle.

Była to rzecz nie lada, coś osobliwego, jednem słowem pajaco. Miał biały kapeluszek wełniany pogięty, kaptanik aż na łędźwie mu zachodził, rękawy dwa razy dłuższe jak ręce, wisały aż do ziemi prawie, guziki jak duże kłębki nici płótnem poobszywane, na szyi duża kryza. Tak zajął moję uwagę że jak pierwój dragony, tak teraz całe moje malancholijne tryle z głowy mi wywietrzały. Mnóstwo też nam powiedział wierszyków, pociesznych historyjek, epigrammatów, madrygałów troszeczkę tłustych; wykrzywił gębą, ślipia przewracał, machał rękawami; udawał że się kocha, że rozczuła, kłękał, składał palce na krzyż; potem się gniewał, chciał się przebić, wreszcie po długim rzucaniu rękami przebił się sztyletem... I upadł. A my w śmiech, brawo! brawo pajaco!.. Aż za boki braliśmy się tak to było zabawne, zwłaszcza też dla mnie, który niedawno słowo w słowo to samo widziałem wystawione z całą naturalnością na teatrze francuzkim, na jednej bardzo pięknymi wierszami napisanej tragedji klassycznej.

Jeszcze pajaco leżał przebity, i tylko kiedy niekiedy rzucał się do góry, aż tu ni z tego ni z owego skoczyło mi coś na ramie: była to małpeczka w tunice pasowej i w czapeczce z kutasikami: trzymała w jednej łapie talerzyk, a drugą pokazywała żeby co wrzucić. Chętnie dałem parę miedziaków towarzyszcze naszego klassycznego artysty; ona do mego sąsiada, od sąsiada, do sąsiada i znowu dalej a dalej. Nowy powód do śmiechu, kobiety strachały się i śmiały, krzyczała dziatwa; małpa nic nie uważa, swoje robi, a my radzi patrzmy i czynimy różne uwagi.

Małpeczka się wciąż uwijała w kole, gdy w tym dźwięk arfy i gitary hiszpańskiej w poważnych akordach daje się słyszyć; wszyscyśmy się tam zabrali, i już niewiem co się stało z naszym artystą. Uderzony piękną harmonją pomyślałem sobie: Zstąpcie dziewczice! zstąpcie i śpiewajcie! Brzmiały narzędzia struny naciągnięte rozlicznym głosem wruszajcie! Bo tego jeszcze mi do szczęścia brakuje. Jakoż rzeczywiście wystąpiły na środek, uderzyły w struny i śpiewały... Czułe też to były pieśni o jednej pannie paryżance, młodej i pełnej wdzięków, na które jakbym oczami memi patrzył, tak były dobrze opisywane. Otóż tedy ta panna siadła w Marsylji na okręt i płynęła do Korsyki, żeby tam nierozzerwanym węzłem najczulszej miłości połączyć się z drogim sercu swemu przedmiotem.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

WIDOWISKA W STOLICY.

TEATR FRANCUZKI. Dziś komedjo-opera: *Le Mariage de Raison*: którą poprzedzi komedjo-opera: *La Famille du Porteur d'Eau*. Zakończy komedjo-opera: *La Chambre de Suzon*.

GABINET TOPOGRAFICZNY w salach ređutowych.